EL MÓN DE LES CARTOTEQUES

VIII Trobada del grup de cartotecaris de la LIBER. Barcelona, 28 de setembre al 2 d'octubre de 1992

(Foto: *ICC*)

MAPA GEOLÓGICO Y TOPOGRÁFICO DE LA PROVINCIA DE BARCELONA
MAR MEDITERRANEO
REGION SEGUNDA
DEL RIO NOYA AL MAR
Les cartoteques posen al servei del públic tot tipus de mapes

(Foto: *ICC*)

COOPERACIÓ ENTRE CONSERVADORS DE MAPES A EUROPA

Quod Erat Demonstrandum

Jan Smits
Secretari del grup de cartotecaris de la LIBER. Biblioteca Reial dels Països Baixos

Introducció

La LIBER (Lliga de Biblioteques Europees de Recerca) fou fundada el 1971 com a organització no governamental per a les Biblioteques de Recerca d'Europa. El seu objectiu era el d'establir una col·laboració estreta entre les biblioteques generals de recerca d'Europa i les biblioteques nacionals i universitàries en particular. La seva funció era la d'ajudar a trobar maneres pràctiques de millorar la qualitat dels serveis que ofereixen aquestes biblioteques[1]. Fou una llàstima que a causa de raons polítiques només van poder esdevenir-ne membres algunes biblioteques de vint-i-dos països de l'Europa occidental i del sud. S'acordà també que, per tal de mostrar l'estreta relació i cooperació amb el Consell d'Europa, un funcionari d'aquesta organització ocuparia un lloc al Comitè Executiu amb caràcter personal.

De taula rodona a congrés

Per iniciativa d'Ib Roenne Kejlbo, cartotecari de la Biblioteca Reial Danesa, i amb el patrocini de la LIBER, s'organitzà una taula rodona per a membres joves o veterans del personal dels departaments cartogràfics. Després d'algunes deliberacions, les discussions se centraren en els problemes de catalogació, particularment ISBD(CM)[2], problemes referents al microcopiatge, a la conservació, i a la preparació i educació de cartotecaris. En principi, la conferència havia de ser restringida a 25 o 30 persones, "... i s'espera que els participants seran alhora experts i membres de *staff* de departaments cartogràfics que hagin començat a treballar recentment en la seva feina". Llavors, encara hi havia força departaments cartogràfics que havien de funcionar amb personal inexpert!

Com que la conferència –que se celebrà del 26 al 28 d'abril de 1978– s'havia organitzat en un lapse força curt de temps, hi va haver molts cartotecaris que no van poder assistir-hi perquè havien d'atendre altres afers durant les mateixes dates a altres llocs. Però els qui hi varen assistir (al voltant de 18 participants de vuit països) van estar més que satisfets amb aquest assaig. Els organitzadors varen convèncer la LIBER perquè publiqués dos articles sobre conservació i microcopiatge al seu butlletí. La impressió general sobre la conferència fou ben recollida per la senyora Wilkes, de la Biblioteca Nacional d'Escòcia, que va estar molt satisfeta de poder informar que no només el Nou Món (Estats Units d'Amèrica, Canadà, Austràlia) podia organitzar els seus conservadors de mapes sinó que Europa havia pogut demostrar que també els podia organitzar. Al mateix temps proposà un intercanvi de personal entre Escòcia i Dinamarca "per tal d'ampliar les nostres idees i ajudar a resoldre problemes conjuntament".

El que més va impressionar als participants fou l'ambient informal i amistós que s'hi respirava, la qual cosa facilità l'intercanvi d'opinions i experiències professionals (en això, el personal de la Biblioteca Reial Danesa va establir un precedent que ha estat continuat des de llavors el millor que s'ha pogut). Després, també es va portar a terme una enquesta per esbrinar quina opinió hi havia respecte de formar un grup regular de cartotecaris i quins temes es tractarien. Els resultats van demostrar que, evidentment, el programa del grup hauria d'harmonitzar amb el de la Secció Geogràfica i Cartogràfica de la International Federation Library Association (IFLA). Amb tot, en contraposició amb aquesta, es considerà que el grup LIBER no havia d'estar limitat només a biblioteques, sinó que caldria incloure-hi al màxim arxius i agències de producció cartogràfica. A causa de les despeses de la conferència, i com que hom desitjava també la participació de les institucions més petites, es proposà un congrés de periodicitat biennal. Per tal de difondre al màxim la informació que s'havia inter-

Notes:

1. Segon article dels estatuts de la LIBER al butlletí de la LIBER, núm. 1, 1971.
2. ISBD(CM): *International Standard Bibliographic Description (Cartographic Materials)*.

canviat durant el congrés, es considerà oportú que totes les ponències fossin publicades al butlletí de la LIBER, i que també es publiquessin informes del congrés en els diaris i revistes més importants a nivell nacional i internacional. Malgrat que es lloà l'atmosfera informal que hi havia hagut, també es comentà que calia més participació. Unir aquests desigs implicaria sens dubte tensió en el futur. La major part dels desigs i idees proposats llavors són vàlids encara avui dia, i els temes bàsics d'aquesta primera conferència s'han incorporat en el programa actual d'activitats.

Com a resultat d'aquesta primera trobada, el qui era llavors president de la LIBER, el senyor Humphries, pensà "que valia la pena considerar la creació d'un grup de cartotecaris dins de la LIBER ...". El seu desig es va acomplir el 1980 a París, on s'establí formalment dins de la LIBER un *Groupe des Cartothécaires*. Malgrat que l'organització fou una mica precipitada, a causa de la limitació de temps i la constitució d'una estructura administrativa, fou un gran èxit gràcies a l'entusiasme dels organitzadors i els participants. Abans d'aquesta conferència, s'havia portat a terme una enquesta sobre com accedir als mapes. L'enquesta tractava sobre el nombre de personal (professional) disponible i els avantatges i desavantatges de les diferents fonts d'informació (catàlegs, llistes, bibliografies, etc., tant referits a mapes nous com antics) que es consultaven per a efectuar adquisicions. Els 35 participants de nou països (més un observador del Canadà!) van comentar aquesta enquesta i el tema de la reproducció (fotocòpia, fotografia i micrografia). Les conclusions de l'enquesta foren que el personal era insuficient i que les fonts d'informació, excepció feta de les escasses bibliografies nacionals, s'havien d'utilitzar amb cura i precaució.

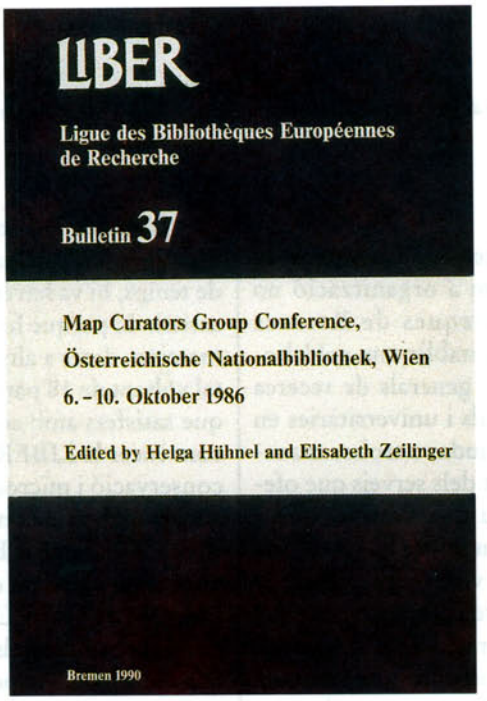

Foto 3: Butlletí de la LIBER que conté les comunicacions presentades al congrés del 1986 (Foto: *ICC*)

Un altre atractiu d'aquest congrés era la possibilitat de visitar la gran exposició que hi havia al centre Georges Pompidou amb el títol "Cartes et figures de la Terre". Molts deuen guardar encara com un tresor el gran catàleg de 479 pàgines que acompanyava l'exposició.

Gràcies a l'eficient manera com la senyora Monique Pelletier, de la Biblioteca Nacional de París va tramitar els articles, molt aviat foren publicats en un número especial del butlletí de la LIBER.

Ara que el grup ja estava establert, no va passar gaire temps fins que s'organitzà el següent congrés a Gran Bretanya. Molta gent hauria volgut que s'hagués fet una notificació un any abans perquè la planificació fos més fàcil. La intenció d'aquesta conferència era triple: presentar als participants el treball del Servei Topogràfic Britànic per tal que poguessin observar una gran varietat de magatzems de mapes i comentar problemes de conservació i emmagatzematge de mapes. Donald Moore, de la Biblioteca Nacional del País de Gal·les, i Monique Pelletier van fer tot el possible per oferir un congrés el més interessant possible, i van aconseguir atraure la participació de vora 28 persones de sis països. Van visitar col·leccions de mapes a Southampton, Cardiff i Oxford i van mantenir un profitós intercanvi d'opinions sobre la conservació a Cardiff. Al cap de dos anys, les actes foren publicades al butlletí de la LIBER.

Ben aviat, altres col·legues dels Països Baixos van assabentar-se del que significava el grup de conservadors de mapes, gràcies als esforços de Monique Pelletier. Per a crear una continuïtat, aquesta va començar a elaborar llistes de corresponsals de cada país als quals s'informaria permanentment dels avenços més importants. Aquesta vegada el debat se centrà en catalogació i automatisme i problemes especials de mapes en arxius. Per alguna raó inexplicable, l'assistència el 1984 fou impressionant: 54 persones de 12 països. Potser va ser perquè els Països Baixos van llençar dos sistemes de catalogació unificats, dels quals un era especialment dissenyat per a mapes? O potser perquè s'hi podien trobar molts mapes d'antiquari, ja que el país havia estat pioner en cartografia durant el segle XVII i principis del XVIII. La major part del temps de la conferència, però, es dedicà als temes principals de l'agenda. A part de l'automatització dels títols de catàleg, fou el primer cop que es mostraren en públic els índexs gràfics, confeccionats a partir d'una base de dades de títols. Durant la trobada de la LIBER es va decidir que calia crear l'Oficina del Corresponsal Nacional. Alguns països, per exemple Espanya, tenien dos corresponsals nacionals a causa de diferències regionals d'organització. També es decidí que aquest corresponsal nacional prepararia per al congrés següent un informe nacional

sobre els avenços que s'haguessin produït durant els dos darrers anys en el seu respectiu país. Això proporcionaria una bona visió general dels avenços europeus. Fins ara, ha demostrat ser un mètode valuós per a mantenir-se actualitzat sobre un munt de temes. Jim Elliot va poder publicar els seus articles el 1986.

El secretari actual va proporcionar a cada membre-corresponsal una "llista de corresponsals" amb l'esperança que es podria actualitzar amb cada circular transmesa. Malauradament, això ha resultat impossible de fer fins ara. L'any següent es va distribuir un altre qüestionari relacionat amb la conservació de mapes en general. Estava centrat principalment en el grau d'organització nacional a cada país, en educació, futurs congressos i divulgació de novetats. Hi va haver al voltant de 44 respostes de 13 països que comentaven una manca general de mitjans per a la formació.

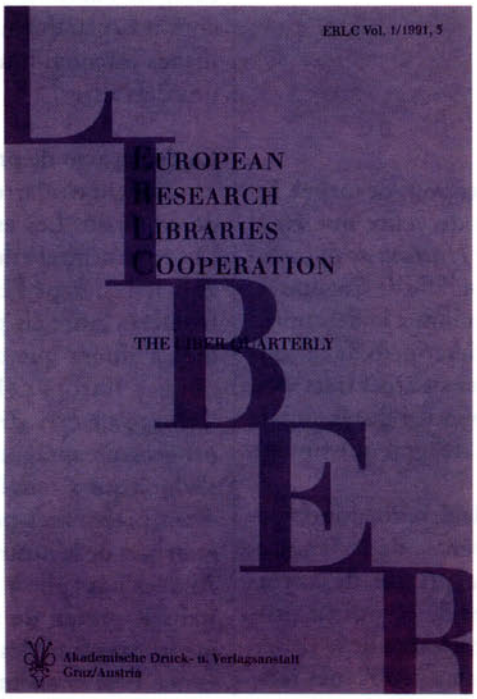

Foto 4: Darrer número publicat del butlletí de la LIBER (Foto: *ICC*)

El 1986 a Viena, Àustria, uns 66 participants de 13 països van embrancar-se altre cop en la discussió del tema de la conservació i emmagatzematge, la qual cosa donà com a resultat 14 articles que oferien punts de vista eminentment pràctics. Els problemes que els conservadors de mapes tenen amb aquest tema es pot copsar pel fet que hi ha molta literatura sobre conservació, però molt poca sobre equipament d'arxiu. Això vol dir que la majoria de col·leccions locals troben solucions locals, per iniciativa pròpia o bé amb la cooperació de fàbriques locals. Passarà encara força temps fins que els mapes de la majoria de col·leccions puguin ser guardats amb condicions en mobiliari especial per a mapes, però durant aquesta conferència es va aprendre molt.

Per a mostrar de nou la flexibilitat d'aquest grup pel que fa a esdevenir-ne membre, durant la convenció de la LIBER es va acordar que en el futur els conservadors de mapes de l'Europa central i de l'est també podrien participar en les conferències. Encara més, es va constituir un Comitè de Relació entre Arxius, així com el Grup de Treball per a la Formació de Conservadors de Mapes, a fi de deixar més constància del treball fet.

Hi va haver també una sessió un cop acabat el congrés sobre bibliografies nacionals amb el Grup de Treball Inter-Associacional sobre la Documentació en la Cartografia de la IFLA/ICA (International Cartographic Association).

Aquest cop va ser més difícil de publicar les ponències del simposi. Però després de llargues negociacions van ser finalment publicades el 1990 en el darrer número del butlletí de la LIBER.

Basant-se en un exemple de Monique Pelletier, la Junta decidí enviar el 1987 una "Enquesta sobre la utilització de mapes i els hàbits dels usuaris de mapes a Europa". Per tractar-se d'un grup tan petit, aquest era un projecte força ambiciós. Així doncs, fou molt encoratjador poder informar que hi havia hagut quasi 3 000 respostes de clients de vora 100 col·leccions de mapes. Durant aquest temps també hi hagué des d'Espanya una petició d'informació sobre conservadors de mapes i les seves activitats, la qual cosa demostrava que es podia intercanviar experiència amb qualsevol lloc del món.

A Suècia, el 1988, el programa se centrà en qüestions sobre l'ús de mapes i els hàbits dels usuaris. A més de les ponències, també hi van haver dues sessions dedicades a seminaris i un debat general. Aquest fou també el primer cop que vàrem poder intercanviar opinions i experiències amb col·legues de Polònia i Hongria. Malauradament, a causa d'alguns canvis en l'estructura interna de la LIBER, els articles –entre els quals hi ha un informe sobre l'enquesta– encara no s'han pogut publicar.

La darrera conferència se celebrà a París el 1990 i se centrà en les "noves tecnologies i el seu impacte en la conservació de mapes". La Junta esperava que també es discutirien els nous mètodes de producció cartogràfica i els seus inconvenients, però van estar prou satisfets amb la gran varietat de mètodes de catalogació automàtica que es van presentar. Es van debatre i demostrar mitja dotzena de sistemes que anaven des de catàlegs per PC fets amb sistemes casolans a mida fins a sistemes bibliogràfics més generals. A més dels informes nacionals sobre els respectius progressos, també hi hagué una ponència sobre educació i formació en els darrers dos anys. Aquest cop hi va haver un considerable contingent de participants procedents de Barcelona i Madrid. Van oferir d'acollir el proper congrés, que se celebrarà a Barcelona entre el 28 de setembre i el 2 d'octubre de 1992, amb el tema "Difusió i promoció de materials cartogràfics". Més específicament, tractarà de problemes de préstec, facsímils, catàlegs de

Ligue des Bibliothèques Européennes de Recherche

Bulletin **28**

LIBER

Map Curators Group Conference,

Royal Library, The Hague
University Library, Leiden

Rijksmuseum „Nederlands Scheepvaart Museum"
Zuiderzeemuseum, Enkhuizen

15–19 October 1984

Edited by JAMES ELLIOT

Heidelberg 1986

Foto 2: Butlletí de la LIBER que conté les comunicacions presentades al congrés del 1984

(Foto: *ICC*)

mapes, adquisició i directoris de col·leccions de mapes. En aquest context, és molt satisfactori de veure que en el curs de sis anys de durada anomenat *Història de la cartografia*, organitzat per l'Institut Cartogràfic de Catalunya, es dedica una tercera part del currículum a la descripció del col·leccionisme de mapes i a la descripció de la conservació de mapes de cadascuna de les sis àrees tractades. Un altre element positiu és que publiquen llistes amb la descripció de col·leccions de mapes, malgrat que fins ara no han estat disponibles.

El congrés de Barcelona acompleix, però, dos objectius: el congrés específic i la conferència de la IFLA el 1993 a Barcelona. Retornem, doncs, al principi de la creació del grup quan es proposà la idea de coordinar programes amb la secció de geografia i cartoteca de la IFLA. El 1992, algunes sessions es dedicaran a problemes relacionats amb la retroconversió. Aquest serà el problema fonamental dels anys 90. Tothom vol tenir sistemes de catalogació i documentació automàtica. La qüestió és com convertir la catalogació tradicional de fitxes als sistemes automatitzats i d'on obtenir el finançament per a fer-ho! Si es pot arribar a una conclusió pel que fa a l'àmbit europeu el 92, es presentarà el 93 a la IFLA per a una anàlisi global. Una de les qüestions que hauríem d'intentar solucionar és com podem treure profit d'aquests catàlegs europeus que han estat reconvertits, especialment quan estan relacionats amb material antic o mapes d'antiquari i hi ha possibilitats.

Sinopsi

Cal destacar que durant els congressos no només es van visitar col·leccions de mapes sinó també productors de material cartogràfic com per exemple Scan-Globe (Dinamarca), Ordnance Survey (Regne Unit), Freytag-Berndt & Artaria (Àustria), Esselte (Suècia), Institut Géographique National (França) i en el futur, possiblement l'Institut Cartogràfic de Catalunya. D'aquesta manera, també ens mantenim informats sobre alguns aspectes de la producció cartogràfica a Europa.

Davant la pregunta de quin és l'impacte d'aquest grup, podríem fer la síntesi següent: malgrat que no és directament demostrable, crec que podem dir que les activitats d'aquest grup han contribuït considerablement a la publicació de guies de col·leccions de mapes i de bibliografies nacionals, i encara més a la formació de grups de treball per a conservadors de mapes tant a nivell regional com nacional. I experimentalment, en un futur proper hi podria haver algun tipus de cooperació en el camp de l'automatització. Especialment, però, funciona com una plataforma des de la qual els conservadors de mapes intenten intercanviar experiències i aprendre els uns dels altres.

La declaració de principis de la LIBER

Durant els darrers anys, Europa ha viscut en un estat de confusió. Les estructures unificades i comunals de l'Europa central i de l'est s'estan desmuntant mentre que al mateix temps l'Europa del 92 intenta d'eliminar les fronteres entre els països membres de la CEE i unir-los més, i alhora que també s'està constituint l'Àrea Econòmica Europea (12 països membres i cinc països de l'*European Free Trade Association* –EFTA–). Aquests progressos antagònics creen incertitud i tensió. Hom s'adona que si tant l'Europa occidental com la del sud no estan preparades per a ajudar la central i de l'est, una gran part de la nostra herència cultural comuna es perdrà. Això es pot aplicar també a la conservació de mapes. La LIBER pretén de mantenir-se al dia en els avenços i incorporar totes les biblioteques d'Europa en una única xarxa. Està estenent la seva associació a l'Europa central i de l'est de tal manera que aquests països esdevinguin també membres del Consell Europeu i, per tant, es regeixin amb les seves regles.

Malgrat que hi ha hagut contactes entre conservadors de mapes de l'Europa central i de l'est, han estat només en un pla bilateral o personal. Espero sincerament que en els propers cinc o deu anys puguem muntar un programa pràctic amb el qual protegir les col·leccions de l'Europa de l'est i establir contactes regulars i oberts amb els seus conservadors, fins i tot tenint en compte que no disposem de gaires mitjans. Més endavant, el grup de treball centrarà els seus programes en educació, retroconversió i serveis al públic, la qual cosa es veurà reflectida en els programes de l'organització central de la LIBER i la IFLA.

Agraeixo sincerament la col·laboració de la senyora Susan Vejlsgaard, de la Sala Cartogràfica de la Biblioteca Reial Danesa, així com la de Monique Pelletier, de la Biblioteca Nacional de París, les quals van mantenir un arxiu impecable durant la gestació i primers anys d'aquest grup.

Data de recepció de l'original: 04.92

BIBLIOGRAFIA

Resums de conferències, classificats temàticament, publicats al butlletí de la LIBER (LB), al LIBER Quarterly (LQ) o que seran publicades properament (Forth). L'any fa referència a la data de la conferència.

Per a més informació sobre les publicacions, dirigir-se a:
Treasurer LIBER: Prof. Dr. Hans-Albrecht Koch
Direktor der Universitätsbibliothek der Europa
Universität Viandrina • Grosse Scharnstrasse, 50
DO-1 200 Frankfurt/Oder • Germany

Adquisició

EDWIGE, ARCHIER I LAGARDE, LUCIE: *Enquête sûr les acquisitions de cartes*. LB 15, pàgs. 7-18. 1980.

BRIEND, ANNE-MARIE: *Bibliographie cartographique*. LB 15, pàgs. 19-20. 1980.

ELLIOT, JAMES D.: *Digital Map Data: Archiving and Legal Deposit Implications for U.K. Copyright Map Libraries*. Forth. 1990.

Arxius

ESSEN, R. VAN I VERLAAN, C.: *Technical Drawings in the Reclaimed Land*. LB 28, pàgs. 50-62. 1984.

HOSTE. FRANS E. CH.: *Maps and Technical Drawings in Archives Special Problems and Special Solutions*. LB 28, pàgs. 47-49. 1984.

RASMUSSEN, JOERGEN NYBO: *Karten und Zeichnungen im Dänischen Reichsarchiv – Probleme mit ihrer Registrierung und Aufbewahrung*. LB 37, pàgs. 79-81. 1986.

Automatització

BABIK, WIESLAW I BZINKOWSKA, JADWIGA: *The State and Trends in the Computerization of Cartographic Collections in Poland*. Forth. 1990.

ELLIOT, JAMES: *The British Library Map Library's Cartographic Materials File*. Forth. 1990.

ELLIOT, JAMES: *The Use of OPACs (Online Public Access Catalogues) in Map Libraries*. LQ 1, pàgs. 169-174. 1988.

FEIJEN, MARTIN: *Map Cataloguing in the PICA Environment*. LB 22, pàgs. 11-12. 1984.

MORRIS, BARBARA A., HEALEY, R.G. I WAUGH, T.C.: *From Map Catalogue to Database with Graphics in View*. LB 28, pàgs. 22-29. 1984.

TATHAM, A.F.: *Cartographic Materials and "LIBERTAS"*. Forth. 1990.

TYACKE, SARAH: *Computer-based British Library Map Records*. LB 28, pàgs. 17-21. 1984.

VELDEN, G.J.K.M., DOUMA, P.J.M. I ZANDSTRA, J.G.: *CCK: Making Cartographic Materials Accessible*. Forth. 1990.

VRIES, DIRK DE: *Automation of a Mapcatalogue within the PICA-System: its Evident Profits and Unsolved Implications*. Forth. 1990.

Catalogació

BÜRNHIELM, GÜRAN: *Swedish National Bibliography: Maps, Plans and Problems*. LB 28, pàgs. 45-46. 1984.

CLEMENT-VAN ALKEMADE, RIET: *Map Cataloguing and Automation in The Netherlands: From Amateur to Professional*. LB 28, pàgs. 13-16. 1984.

DAVIES, ROBERT I MOORE, DONALS: *Cataloguing a Large Collection of Manuscript Maps; a System Developed at the National Library of Wales*. LB 22, pàgs. 8-9. 1982.

SMITS, JAN: *Automation and Multi-part Description*. Forth. 1990.

SMITS, JAN: *Frontiers of Access to Cartographic Materials within a Repository Library*. LB 28, pàgs. 34-39. 1984.

VRIES, DIRK DE: *Shall we Catalogue the Map or Classify its Information?* LB 28, pàgs. 6-10. 1984.

Classificació

ARCHIER, EDWIGE: *Les nouvelles règles des mots-matières utilisés à la Bibliothèque Nationale de Paris et leur application aux documents cartographiques*. LB 28, pàgs. 30-33. 1984.

BABIK, WIESLAW: *Pragmatic Model of Lexical Material Organization for Faceted Classification of Cartographic Materials*. Forth. 1990.

SNELLENBERG, HAN: *A Comprehensive Classification System for Cartographic Information*. LB 28, pàgs. 40-44. 1984.

Col·leccions

BZINKOWSKA, JADWIGA: *The Most Valuable Cartographic Items from the Collection of the Jagiellonian Library and Their Impact on Scientific Research*. LQ 1, pàgs. 185-195. 1988.

MOORE, PATRICIA: *The Clamorgan Record Office*. LB 22, pàgs. 5-7. 1982.

SZYKULA, KRYSTYNA: *The Cartographic Collection of the Wroclaw University Library - its Nature and Usefulness for Readers*. LQ 1, pàgs. 201-210. 1988.

Conservació

BAINES COPE, A.D.: *The Conservation of Maps*. LB 12, pàgs. 88-97. 1978.

BARBER, PETER: *Binding Versus Map: Conservation Problems of a Newly Discovered Mappemonde - General Considerations*. LB 37, pàgs. 95-101. 1986.

BÖHLER, JÜRG: *Die Aufbewahrung von Karten in Hängemappen Erfahrungen mit der Vertikallagerung von Karten in der Kartensammlung der ETH-Bibliothek Zürich*. LB 37, pàgs. 63-77. 1986.

CERNAJSEK, TILLFRIED: *Probleme der Aufbewahrung und Konservierung von Karten an einer kleinen Fachbibliothek am Beispiel der Bibliothek der Geologischen Bundesanstalt*. LB 37, pàgs. 53-56. 1986.

DANCKAERT, LISETTE: *Conservation et tentative de préservation de plans cadastraux du XIXe siècle*. LB 22, pàgs. 18-19. 1982.

DURANTHON, MARC: *Mésures de sauvegarde de documents rares à la Cartothèque de l'Institut Géographique National de Paris*. LB 15, pàgs. 47-48. 1980.

HÄHENER, HANS-PETER: *Die Aufbewahrung der Karten in der Zentralbibliothek Zürich*. LB 37, pàgs. 57-61. 1986.

LINDGREN, MARGARET: *The Department of Maps and Prints at the University Library of Uppsala; Storage and Conservation Problems*. LB 22, pàg. 10. 1982.

LINDGREN, MARGARET: *New Initiatives in Sweden on a National Level Regarding Paper and Map Conservation*. LB 37, pàgs. 21-26. 1986.

MILIS-PROOST, GRETA: *Map Conservation in the University Library of Ghent*. LB 37, pàgs. 33-36. 1986.

PATERSON, JOHN: *Map Conservation in a Collection of Modern Maps: Problems and Justification (Summary)*. LB 22, pàg. 17. 1982.

PELLETIER, MONIQUE: *Les problèmes de conservation au Département des Cartes et Plans de la Bibliothèque Nationale [Paris]*. LB 22, pàgs. 15-16. 1982.

TERRELL, CHRISTOPHER: *A System for the Storage and Display of Manuscript Charts on Vellum*. LB 22, pàgs. 20-22. 1982.

VEJLSGAARD, SUSAN: *Our Attempts to Solve Storage and Conservation Problems at the Royal Library Map Room Despite Limited Space and Lack of Economic Means*. LB 37, pàgs. 27-32. 1986.

VRIES, DIRK DE: *Map Storage in the New Leiden University Library*. LB 37, pàgs. 45-51. 1986.

WAWRIK, FRANZ: *Konservatorische Erwägungen bei der Einrichtung des Neuen Globenmuseums der Österreichischen Nationalbibliothek*. LB 37, pàgs. 13-20. 1986.

Educació

SMITS, JAN: *Developments in Professional Schooling for Curators of Map Collections and Topographical-historical Atlases in The Netherlands*. LB 37, pàgs. 1-11. 1986.

Equipaments

ELLIOT, JAMES: *The Logistics of Moving a Map Collection*. LB 37, pàgs. 103-110. 1986.

GÜNZEL, HERMANN: *Die Entwicklung von Richtlinien für die Einrichtung von Kartensammlungen*. LB 37, pàgs. 89-94. 1986.

WAWRIK, FRANZ: *Remodeling of the Map Department and Globe Museum of the Austrian National Library*. LB 28, pàgs. 63-65. 1984.

Història

JACOBS, ELS M.: *Lucas Jansz. Waghenaer Van Enckhuyzen (1533/4-1606): His Impact on Maritime Cartography*. LB 28, pàgs. 66-68. 1984.

Organització

BOS, E.S.: *The Netherlands Society for Cartography (NVK) and its Map Curators' Group*. LB 28, pàgs. 4-5. 1984.

Reproducció

GOFFINET, PATRICK: *Les Archives Cartographiques du SHOM programme de microfiches de Sécurit*. LB 15, pàgs. 35-46. 1980.

GOULARD, CLAUDE: *La microfiche en couleur: mythe ou réalité?* LB 15, pàgs. 49-53. 1980.

PELLETIER, MONIQUE: *Map Microreproduction: Goals and Techniques National and International Prospects*. LB 12, pàgs. 98-104. 1978.

PELLETIER, MONIQUE: *Map Microfiches in the French National Library: a New Programme*. LB 37, pàgs. 83-87. 1986.

TANAZACQ, NOËL: *La réproduction des cartes et des plans à la Bibliothèque Nationale [Paris]*. LB 15, pàgs. 31-34. 1980.

TYACKE, SARAH: *The Types of Photographic Process Applied to Maps in the British Library Map Library: a Survey of Existing Facilities and Future Developments*. LB 15, pàgs. 21-30. 1980.

WAWRIK, FRANZ: *Experiments in Photographing Old Globes*. LB 15, pàgs. 54-58. 1980.

Restauració

FACKELMANN, MICHAEL: *Das Restaurieren von Kartographischen Blättern aus Atlanten*. LB 37, pàgs. 37-44. 1986.

MILIS-PROOST, GRETA: *Résultats de cinq ans de restauration de cartes à la Bibliothèque Universitaire de Gand*. LB 22, pàgs. 11-14. 1982.

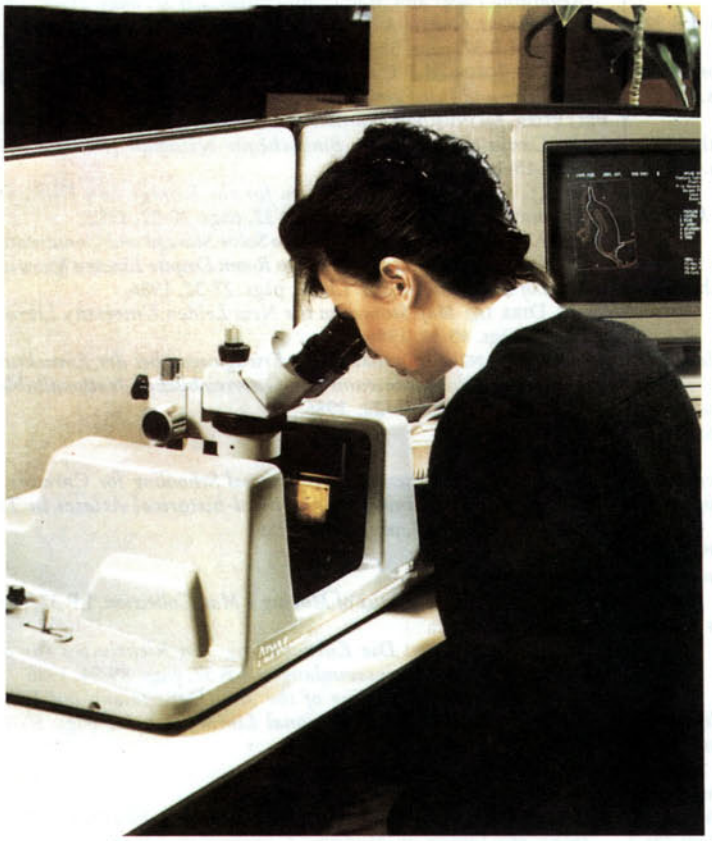
Servei

PATAY, KLARA: *Map Usage in Hungary*. LQ 1, pàgs. 182-184. 1988.

SMITS, JAN: *Report on the "Inquiry into Map-use and User-habits in Europe"*. LQ 3, pàgs. 283-310. 1988.

VRIES, DIRK DE: *The Map Librarian as Intermediary Between Collection and User*. LQ 1, pàgs. 175-181. 1988.

WAWRIK, FRANZ: *User Policy at the Austrian National Library's Collection*. LQ 1, pàgs. 196-200. 1988.

APLICACIONS FOTOGRAMÈTRIQUES S.A.

Cartografia digital

Carrer Entença, 178-180, estudi
08029 Barcelona
Telèfon: (93) 419 01 59
Fax: (93) 419 53 08